

השובר את הפועלים

פרק שביעי בבא מציעא

צד

עין משפט ונר מצוה

גך ובר פנאים. עמנו במקום שאלו רועים הם ואם תבא לגזול תמות: **זנפא**. קלעים המקלעים בחבן: פסיקא לן. פסוקות וקבועות עליו להיות עמנו בכל יום: **פרי פולין**. שהזכיר לו המקום שהתמחה שם ופסקו לזב על ידי שגידפו: **מתני** כל המהנה תורה אור

כך וכך גברי איבא בהדן, כך וכך כלבי איבא בהדן, כך וכך זוקתא פסיקא לן ואזיל ושקל מיניה, מאי? **א"ל** דרי הולכי למקום גרודי חיה ולסטים: **מתני** ימתנה שומר חנם להיות פטור משבועה, והשואל להיות פטור משבועה, וישא שכר והשובר להיות פטור משבועה ומשלם, **כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו במל, וכל התנאי שיש מעשה בתחלתו תנאו במל, וכל שאפשר לו לקיימו בסופו והתנה עמו מתחלתו תנאו קיים: גמ' אמר** **מתנה על מה שכתוב בתורה תנאו במל, וכל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו קיים** **דאמר** **בדבר שבממון תנאו קיים** **דחגיגא ואומר לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאין לך עלי שאר כמות ועונה דרי זו מקודשת ותנאו במל דברי ר"מ, רבי יהודה אומר בדבר שבממון תנאו קיים** **מצינו מוקמת לה כר' יהודה איבא סיפא במל** **המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו במל** **אתאן לר"מ, קשיא לעולם ר' יהודה** **דיא וסיפא בדבר שאינו של ממון איבא סיפא** **כל תנאו שיש בו מעשה בתחלתו תנאו במל** **מאן שמעת ליה דאית ליה הא סברא ר"מ** **דחגיגא** **אבא הלפחא איש כפר חנניא אביר** **משום דר"מ תנאו קודם למעשה הרי זה תנאו מעשה קודם לתנאו אינו תנאו** **במל** **ר"מ דיא ושאני הכא** **דמיעיקא לא שעבד נפשיה** **תנא** **נמתנה שומר שכר להיות בשאל** **במאי בדברים אמר שמואל** **בשקנו מידו ור' יוחנן אמר אפילו תימא בשלא קנו מידו** **כהדיא הנאה דקא נפיק ליה קלא דאיניש מהימנא הוא גמיר ומשעבד נפשיה: וכל שאפשר לו לקיימו בסופו וכו' אמר רב** **טבלא אמר** **זו דברי רבי יהודה בן תימא אבל חבמים אומרים אע"פ שאי אפשר לו לקיימו בסופו והתנה עליו מתחלתו תנאו קיים** **דחגיגא דרי זה גיטין ע"פ שתעלי לרקיע על מנת שתדרי לתהום על מנת שתבלעי קנה של מאה אמה על מנת שתעברי את הים הגדול ברגליך** **נתקיים התנאי הרי זה גמ' לא נתקיים התנאי אינו גמ' רבי יהודה בן תימא אומר כזה גמ' כלל א"ר יהודה בן תימא כל שאי אפשר לו לקיימו בסופו והתנה עליו מתחלתו אינו אלא במפליגה ובשאל אמר רב נחמן אמר רב הלכה כרבי יהודה בן תימא אמר רב נחמן בר יצחק מתני נמי דיקא דקתני **כל שאפשר לו לקיימו בסופו****

על מה שכתוב בתורה וכו'. כגמרא מפרש לה: כל תנאי שיש בו מעשה בתחלתו. שהקדים מעשה שעליו לעשות לתנאי שהוא שואל ממנו כגון הרי מעשה זה שלך אם תעשה דבר פלוני דלא דמי לתנאי בני גך ובני ראוון א"ל עברין ונתחם (במדרג) (ב) קיימו תנאי קודם למעשה, א"ל תעשה לך הדבר הזה אשכח ארעה אלך (בראשית ל) היינו תנאי ששואל ממנו קודם למעשה שעליו לעשות: **תנאו במל**. והיו מעשה מקיים ואע"פ שלא קיים בעל התנאי את התנאי: וכל תנאי שאפשר לו לקיימו תנאו קיים. אם תנאו קודם למעשה הוא, הא לא אפשר לקיימו תנאו במל והמעשה קיים ובגמרא מפרש לה: **גמ' בדבר שבממון**. שאל וכו' וסו' **אפילו סיפא**. רישא דקתני תוקמה שמה חס להיפטר משבועה ל"מ, והוא לאו מתנה על מה שכתוב בתורה הוא אלא שאמר לו אי אפשר להיות שומר שלך אלא בך ושומר לא נחיה לשמירה עד דמשך לכהמה והאי כי משך כבר פירש על מנת שאין לו עליו שבועה ולא שיטבד נפשיה לירד בתורת שומרין אלא למקום ולמה שירד ירד, וכל המקדש את האשה ע"כ אמר לה הרי את מקודשת לי איתקדשה לה וכו' אמר לה על מנת שאין לך עלי מתנה על מה שכתוב בתורה דלוי אשכח לחלוץ וכו' תפס קדושין, לגמרי תפס והוא מתנה על מה שכתוב בתורה: **בדברים**. בתמיה: **זו דברי ר' יהודה בן תימא**. דקתני דאפשר לקיימו, הא אי אפשר לקיימו תנאו במל: **במפליגה**. שהתנה עליו לשם תנאי אלא להקטינה בעלמא, מרחקה ודוחה אותה בדברים: **מפני נמי דיקא**. דסתמא לן כרבי יהודה בן תימא:

[קדושין י"ג וט"ז]

לעיל הא. כהוות נ"ו. קדושין י"ג וט"ז. כ"ב קב"ו. [גיטין ס"ד]

* כ"ק ע"ב

[ע"י חספוט כהוות נ"ו. סד"ה סרי זו פכשי דהכא] (* לעיל נ"ו. וט"ז]

[ע"י חספוט גיטין סד. על מנת]

הדרן עלך השובר את הפועלים

השואל. ה"ג השואל את הפרה ושאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה לא גרסינן שכירות כבולה מתחיתו נבי פרה אלא גבי בעלים דאשמעינן היכא דפרה שאלה כל היכא דהו בעלים עמו במלאכתו בין בשאלת גופו ובין שנשכר אללו קרינא ביה אם בעליו עמו אבל בפרה שברה לא אשמעינן מתחיתו דפטור בבעלים אבל מצריחא אשמעינן לה: **אבל**

הדרן עלך השובר את הפועלים

השואל את הפרה **ישאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה**, ישאל הבעלים או שכרן ואחר כך שאל את הפרה, ומתה, פטור שנאמר "אם בעליו עמו לא ישלם"

איבא סיפא כל תנאי שיש מעשה בתחלתו תנאו במל תנאו לר' מאיר. הכא משמע דלא כפי' הקונטרס דפי' ברוך פרק מי שאלחו (גיטין דף ע"ב. ל"ה משום) דאפילו בבען דרבי מאיר מורו דבעינן תנאי קודם למעשה גבי הא דקאמר אלא אמר רבא משום דהוי מעשה קודם לתנאי:

אמר רב נחמן בר יצחק מתני נמי דיקא כו'. וה"ל תנאי קמ"ל רב נחמן הא רב אמר לעיל זו דברי ר' יהודה בן תימא ועוד מה שיך דיקא מה שהוא בדיחא ואיכא למימר דלא שמיע ליה דרב ושיך נמי דיקא כיון שאינו פירוש במשנה אבל קשה דהוה ליה למיתני כל שאי אפשר לו לקיים תנאו במל כי איך דרישא וגרסה לומר [ועוד] דרב נחמן הוה ידע להא דרב ומפרש מגליה לרב דמתחיתו כותיה דהא איכא למימר דתני ככולי עלמא וקאי ארישא דקתני כל המתנה על מה שכתוב בתורה תנאו במל ויהיב טעמא משום דכל תנאי שאפשר לקיימו בסופו דוקא הוי תנאי קיים אבל מתנה על מה שכתוב בתורה תנאו במל לא אפשר לו לקיימו תנאו במל ויהיב טעמא משום דמתחלתו נמי קאי ארישא דקתני וכל שיש בו מעשה מתחלתו תנאו במל דוקא התנה עליו מתחלתו תנאו קיים שהתנאי קודם למעשה ורייק דאחיא כרבי יהודה בן תימא מוקתני כל דאי סומא דרישא הוא לא הוה ליה למיתני כל אלא ואם אפשר לקיימו בסופו והתנה עליו מתחלתו תנאו קיים אלא ודאי סיפא מילתא בחאי נפשיה הוא ושום חידוש אתא לאשמעינן אם כן ודאי אתא למידן אפשר חזן לא אפשר לא ופי' רבינו שמואל חזן נראה לר' כלל לך לא כתבתי:

הדרן עלך השובר את הפועלים

השואל את הפרה: **פרה** במשיכה ובעלים בלמירה. ה'ק' ריב"ס דאמר לקמן בפירקין (דף לו.) שתלא טבחא ואומנא וספר מהתכולה בעידן עבדיתייהו כשאלה בבעלים דמו משמע דשלא בעידן עבדיתייהו לא הוי שאלה בבעלים וי"ל דלאו דוקא בעידן עבדיתייהו אלא בשעת הליכתן או אפילו מומנים עממן ליתך ולעשות חסוב בעידן עבדיתייהו אבל ודאי משעת אמירה של קודם פסק מלאכה לא חסוב שאלה בבעלים כדאמרין בס"פ האומנין (ג"ל דף פ"א.) לטוף אינלתי מילתא דהיא שעתא שכרא הוי שמי ולא הוי פשיעה בבעלים: **תן**

הדרן עלך השובר את הפועלים

השואל את הפרה **ישאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה**, ישאל הבעלים או שכרן ואחר כך שאל את הפרה, ומתה, פטור שנאמר "אם בעליו עמו לא ישלם"

הדרן עלך השובר את הפועלים

השואל את הפרה **ישאל בעליה עמה או שכר בעליה עמה**, ישאל הבעלים או שכרן ואחר כך שאל את הפרה, ומתה, פטור שנאמר "אם בעליו עמו לא ישלם"

קוח א מיי' פ"ג מהל' שכירות ה"י סמג עשין פ"ט טושיע ח"מ ס"ה ג' טע"ז ז

ק"מ במיי' פ"ג מהל' ט סמג עשין ס"ט טושיע ח"מ ס"י רל"ה טע"ז י'

ק"ב ג' מיי' ט"ז סמג ט"ז טושיע ח"מ ס"ה ט"ז טע"ז ד'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

ק"ב ר' מיי' פ"ו מהל' ח"ט ס"ו ט"ז טע"ז ז'

I טומר חנס ססוקים 1 - ח

11 כי יתן איט אל רצפו כספ או כלים לטומר וקונה מבית ראט אמ ימצא רגנה טלם טנים

12 אמ לא ימצא רגנה ונקרה בעל הבית אל רא-לקים אמ לא טלח ידו במלאכת רצפו

13 על על כל דבר כטז על טור על חומר על טה על טלמה על כל איצדק אטרי יאמר כי הוא צה עז האלקים יבא דבר טנרם אטכ

יטיזון אלקים יטלם טטם לרצפו

II טומר טכר ססוקים ט - יג

14 כי יתן איט אל רצפו חומר או טור או טה וכל קרמה לטומר וחת או נטכר או נטכר אין רואם

15 טגוצר ה' תקיפ בין טנרם אמ לא טלח ידו במלאכת רצפו ולקח בעליו ולא יטלם

16 ואם רגנה יגה ימצאו יטלם לבצליו

17 אמ טכרף ילקף יביארו עז הטכפ לא יטלם

III טואל ססוקים יז - יז

18 וכי יטלם איט ימצם רצפו ונטכר אמת בעליו אין יצחו טלם יטלם

19 אמ בעליו יצחו לא יטלם אום טכר הוא בא בטכרו